

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5Csp/6/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221200132
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Rebej
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8221200132.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Marekom Rebejom v spore žalobkyne: Z. Q., H.. XX.XX.XXXX, C. XXX XX F. XX, právne zastúpený: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník proti žalovanému: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 264,23 Eur s príslušenstvom a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 264,23 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 264,23 Eur od 31.01.2021 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 4.6. Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovnárezerva, Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX, z 06.05.2010, uzavretej medzi stranami sporu v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: [1] na poplatky podľa Sadzobníka [2] úrok z omeškania [3] úrok z úveru [4] splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia...“ je neprijateľná zmluvná podmienka a z tohto dôvodu neplatná.

III. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20.01.2021 domáhala voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 264,23 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 264,23 Eur od druhého dňa po dni dourčenia žaloby žalovanému, do zaplatenia. Ďalej žiadala určiť, že zmluvná podmienka uvedená v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 4.6. Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovnárezerva, Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, z 06.05.2010, uzavretej medzi stranami sporu v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: [1] na poplatky podľa Sadzobníka [2] úrok z omeškania [3] úrok z úveru [4] splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia...“ je neprijateľná a napokon žiadala priznať nárok na náhradu trov konania.

1.2. Žalobu odôvodnila žalobkyňa tým, že so žalovaným uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu, a to Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX z 06.05.2010. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 1.000,- Eur, ktorý sa zaviazala žalovanému zaplatiť v 70 mesačných splátkach vo výške 28,- Eur s

konečnou splatnosťou úveru 06.03.2016. V zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba vo výške 25,00 %, RPMN vo výške 29,86 % a priemerná RPMN vo výške 24,63 %. Uviedla, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy. Zmluva o úvere neobsahuje správy údaj o výške priemernej RPMN, ktorá je v zmluve uvedená vo výške 24,63 %. Správna výška priemernej RPMN je podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrťrok 2010 vo výške 24,14 %. Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo 06.05.2010 neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i), k) zákona o spotrebiteľských úveroch, preto je predmetný úver podľa § 4 ods. 3 písm. b) zákona, bezúročný a bez poplatkov. Ďalej žalobkyňa uviedla, že v úverovej zmluve je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby 25,00 %, pričom priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou nad 5 rokov v máji 2010 boli vo výške 13,01 % p.a. Z uvedeného vyplýva, že úrok stanovený veriteľom v zmluve o úvere je takmer 2-násobne vyšší. Výška úrokov musí byť v súlade s § 39 OZ, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. V opačnom prípade je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 M Cdo 1/2009 zo dňa 31. júla 2009). Vzhľadom na uvedené považuje ročnú úrokovú sadzbu uvedenú v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 06.05.2010 vo výške 25,00 % za absolútne neplatnú. Bezdôvodné obohatenie žaluje žalobkyňa vo výške rozdielu medzi platbami, t.j. 1.264,23 Eur a výškou poskytnutého úveru 1.000,- Eur, teda vo výške 264,23 Eur. O skutočnosti, že žalovaný sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil sa táto dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v novembri 2019. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe súdy opakovane posúdili konanie dodávateľov, ktorí porušujú spotrebiteľské právo ako úmyselné konanie vedúce k ich bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľov, čo má za následok desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu (napr. rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 1Co/46/2019 z 28.1.2020, 3CoCsp/29/2020 z 29.09.2020, 8Co/138/2019 z 20.08.2020, a 18Co/172/2018 z 20.01.2020). Zmluva o úvere obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 4.6. Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovnárezerva v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: [1] na poplatky podľa Sadzobníka [2] úrok z omeškania [3] úrok z úveru [4] splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia...“ Táto zmluvná podmienka sa nachádza vo formulárovej zmluve, ktorej nevyplýva možnosť zmeny jej textu tak po obsahovej, ako aj formálnej stránke. O zmluvnej podmienke uvedenej v článku 5., bod 5.6. obchodných podmienok nemala vedomosť. Táto zmluvná podmienka je hrubo nevyvážená, pretože nerešpektuje nepochybný a oprávnený ekonomický záujem spotrebiteľa na tom, aby najskôr splatil istinu úveru, ktorá je základom pre úročenie pohľadávky, ale pripúšťa v tak závažnej otázke, akou je rozhodovanie o účele platby spotrebiteľa ľubovôľu dodávateľa a teda jeho svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky. V dôsledku tejto zmluvnej podmienky sa vzťah k otázke plnenia stáva pre spotrebiteľa netransparentným a konanie dodávateľa až nepredvídateľným. Pri nezaplatení splátok úveru môže veriteľ uplatniť stratu výhody splátok, môže udržiavať základ pre narastanie úrokov z omeškania zo stále nezaplatenej istiny splátky. Jasnú prioritu vôle spotrebiteľa potvrdzuje aj znenie ustanovenia § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, od ktorého sa táto zmluvná podmienka v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka odchyľuje a zhoršuje tak jeho postavenie a je neprijateľnou i z tohto dôvodu. Započítanie platieb spotrebiteľa veriteľom najskôr na príslušenstvo a až potom na istinu bez ohľadu na to, na aký účel boli platby určené, zakladá hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože je spôsobilé navyšovať náklady spotrebiteľa spojené s úverom na rozdiel od použitia jeho platieb v súlade s úpravou obsiahnutou v § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pojem neprijateľná podmienka vychádza z predpokladu, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá napriek požiadavke dobrej viery spôsobuje materiálnu disproporciu ku škode spotrebiteľa (čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS). Túto skutočnosť súd preveruje z úradnej moci (rozsudok SD EÚ C-240/98 až C-244/98). Neprijateľná podmienka upravená v spotrebiteľskej zmluve je neplatná (§ 53 ods. 4 OZ).

2. Žalovaný vo vyjadrení doručenom súdu dňa 05.02.2021 k žalobe žiadal žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietnuť a priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania. Poprel žalobkyňou tvrdené skutočnosti. K výške, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov uviedol, že vychádzajú

z účelu Smernice 2008/48ES, právnych záverov vyjadrených v Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./E. C., účelu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených Najvyšší súdom SR v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo 146/2017 má za to, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. K celkovej čiastke úveru uviedol, že spotrebiteľ nebol spochybnený v možnosti posúdiť rozsah svojho záväzku, nakoľko poznal údaje o výške úveru a celkovej výške nákladov, vedel, koľko bude nakoniec musieť zaplatiť a prijatím úveru s takýmito podmienkami súhlasil. To, že tvrdí, že bude musieť zaplatiť inú sumu, však nevychádza zo žiadneho konkrétneho prepočtu, ktorý by reagoval na zákonnú dikciu pojmu celková čiastka úveru. Zmluva o úvere obsahuje všetky požiadavky, ktoré zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje. Dikcia zákona nehovorí o tom, že celkovou čiastkou, ktorú má spotrebiteľ uhradiť je násobok počtu splátok s ich výškou, ale podľa § 2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z.z. celkovou čiastkou sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. K vydaniu bezdôvodného obohatenia uviedol, že vznáša námietku premlčania a to v subjektívnej aj objektívnej premlčacej dobe. Žalobkyňa splatila dlh zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 20.03.2012 a žalobu doručila na súd dňa 20.01.2021, pričom subjektívna premlčacia doba uplynula dňa 20.03.2014. Subjektívnu vedomosť o skutkových vedomostiach, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie, žalobkyňa mala v momente splatenia úveru. Tento záver sa pritom opiera o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo 67/2011. Žalovaný aj s ohľadom na ustálenú súdnu prax a názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky má za to, že plynutie premlčacej doby, hoc subjektívnej, začína momentom, kedy žalobkyňa uhradila splátku v rozsahu nad istinu úveru. Žalovaný sa nestotožňuje s aplikáciou desaťročnej objektívnej premlčacej doby, pretože v konaní nebolo preukázané, že by sa žalovaný bezdôvodne obohatil úmyselne. Nebolo preukázané, že by úmysel žalovaného smeroval k získaniu bezdôvodného obohatenia v rozhodnom čase, t.j. v čase uzatvorenia zmluvy. Za najdôležitejšie rozhodnutie preukazujúce nesprávnosť rozhodnutia súdu v súvislosti s aplikáciou desaťročnej premlčacej doby považuje žalovaný rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/238/2017. V prejednávaní veci odvolací súd posúdil bezdôvodné obohatenie žalovaného ako úmyselné, pričom konštatoval nepriamy úmysel žalovaného získať majetkový prospech bez právneho dôvodu na úkor žalobkyne. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu možno vyvodiť, že uvedený nepriamy úmysel žalovaného je daný určitými faktormi a okolnosťami, ktoré spočívajú v profesionálnosti a odbornosti žalovaného, v dlhoročnom pôsobení žalovaného na finančnom trhu v oblasti poskytovania úverov a pôžičiek, v úmysle žalovaného dosiahnuť zisk dojednaním nekorektných úrokov a odplaty a taktiež v množstve súdnych sporov nebankových subjektov so spotrebiteľmi. Tu dovolací súd konštatuje, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). K uvedeným záverom žalovaný uviedol, že začiatok plynutia premlčacích dôb je stanovený odlišne a ich vzájomný vzťah je taký, že sú na sebe nezávislé čo do svojho plynutia, jeho začiatku aj konca. Ak skončí plynutie niektorej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu (ak je vznesená námietka premlčania). Ďalej žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 25Co/84/2018 a na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/116/2019.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 31.08.2021, na ktoré riadne a včas predvolal právneho zástupcu žalobkyne a právneho zástupcu žalovaného, pričom obaja zástupcovia sa pojednávania zúčastnili.

4. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a to zmluvy o úvere, obchodných podmienok pre úver, súhrnných informácií o údajoch z poskytnutých spotrebiteľských úveroch, priemernej úrokovej miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, výpisu z úverového účtu, prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

5.1. Zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.05.2010 uzatvorenej medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným pod pôvodným obchodným menom Poštová banka, a.s. ako veriteľom vyplývajú základné parametre úveru a to výška úveru: 1.000,00 Eur; výška mesačnej úhrady 28,00 Eur; celková výška nákladov 884,20 Eur; dátum konečnej splatnosti 06.03.2016; dátum prvej platby do 06.06.2010; úroková

sadzba 26 %; dátum každej ďalšej platby k 6. dňu mesiaca; počet mesačných splátok 70; priemerná RPMN na trhu 24,63 %; RPMN banky 29,86 %.

5.2. Podľa článku [3] bodu [4] zmluvy, podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), ktorá je zabezpečením pohľadávky Banky vzniknutej zo zmluvy o úvere v súlade s čl. 1 bod 4.8. Obchodných podmienok pre úver.

5.3. Podľa Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovná rezerva článok 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 4.6.: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: [1] na poplatky podľa Sadzobníka [2] úrok z omeškania [3] úrok z úveru [4] splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia...“

6. Z výpisu z účtu vyplýva, že na úver variabilný symbol 2184372810 boli na splátky úveru započítané úhrady v celkovej výške 1.264,23 Eur a to dňa 17.12.2010 suma 28,00 Eur, dňa 17.01.2011 suma 28,00 Eur, dňa 17.02.2011 suma 28,00 Eur, dňa 17.03.2011 suma 28,00 Eur, dňa 18.04.2011 suma 28,00 Eur, dňa 17.05.2011 suma 28,00 Eur, dňa 17.06.2011 suma 28,00 Eur, dňa 18.07.2011 suma 28,00 Eur, dňa 17.08.2011 suma 28,00 Eur, dňa 19.09.2011 suma 28,00 Eur, dňa 17.10.2011 suma 28,00 Eur, dňa 18.11.2011 suma 28,00 Eur, dňa 22.12.2011 suma 28,00 Eur, dňa 23.01.2012 suma 28,00 Eur, dňa 22.02.2012 suma 28,00 Eur a dňa 20.03.2012 suma 844,23 Eur.

7. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42176778 zo dňa 11.11.2019 vyplýva, že žalobkyňa sa na predmetné združenie obrátila so žiadosťou, že potrebuje poradiť s úverom, ktorý má od žalovaného. Dňa 11.11.2019 žalobkyňa predložila združeniu Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.05.2010 a výpis z úverového účtu, po posúdení ktorej ju informovali, že podľa ich názoru ide o zmluvu bezúročnú a bezpoplatkovú a taktiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Informovali ju tiež, že ak jej veriteľ poskytol úver vo výške 1.000, Eur a uhradila 1.264,23 Eur, čiže vyššiu sumu, ako jej bola veriteľom poskytnutá, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného o sumu 264,23 Eur a že má právo sa súdnou cestou domáhať vydania tejto sumy ako bezdôvodného obohatenia.

8. Z obchodného registra vyplýva, že s účinnosťou od 03.07.3021 žalovaný zmenil svoje obchodné meno z Poštová banka, a.s. na 365.bank, a.s.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

11. Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,

b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

c) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou

1. sankcií, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť za nesplnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere,

2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb,

3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprímerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak,
4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny,
5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru,
- d) ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru,
- e) poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, okrem úrokov.

12. Podľa § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania;³⁾ v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.⁴⁾

13. Podľa § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

14. Podľa § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

15. Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶⁾ musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

16. Podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

17. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

18. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

19. Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremičujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

20. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

21. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákona, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

24. Podľa § 298 ods. 1 C.s.p., súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

25. Podľa § 298 ods. 2 C.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej

podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

26. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

27. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

28. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

29. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

31. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

32. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

33. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

34. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

35. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

36. Podľa čl. 3 bod. 1 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe dôvery.

37. Podľa § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

38. Podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

39. Podľa § 151 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

40. Podľa § 186 ods. 2 Civilného sporového poriadku, súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, súd neprihliada.

41. Súd o veci rozhodol na základe zisteného skutkového stavu (§ 215 C.s.p.), ku ktorému došiel na základe výsledkov vykonaného dokazovania (§ 185 a nasl. C.s.p.) a zároveň v zmysle § 151 ods. 1 C.s.p. považoval za nesporné aj skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela.

42. V konaní bolo nepochybne preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.05.2010, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý zo strany žalovaného úver, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť spolu s úrokom. Uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporné.

43. Právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným založený predmetnou zmluvou o úvere súd posúdil ako vzťah spotrebiteľský podliehajúci právnomu režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Súd vychádzal zo skutočnosti, že žalovaný mal v čase uzavretia zmluvy postavenie veriteľa tak, ako ho definuje ustanovenie § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., pretože ako právnická osoba zapísaná v obchodnom registri podnikajúca ako banka v právnej forme akciovej spoločnosti poskytla žalobkyni spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti vykonávanej v predmete podnikania zapísanom v obchodnom registri a tiež vykonávanom v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Žalobkyňa uzavrela zmluvu ako fyzická osoba, pričom zo zmluvy nevyplýva, aby úver brala na účel výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania, a teda má v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. postavenie spotrebiteľa. Predmetná zmluva je tak v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z.z. zmluvou spotrebiteľskou.

44. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 4 upravuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmysle odseku 1 musí mať písomnú formu a každá zmluvná strana dostane najmenej jedno vyhotovenie. Zároveň podľa odseku 2 zmluva musí okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka obsahovať aj ďalšie náležitosti špecifikované v písm. a) až s). Zároveň predmetný zákon v § 4 ods. 3 v prípade absencie náležitostí podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l) stanovuje, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

45. V zmluve o úvere podľa názoru súdu chýba náležitosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. k), t.j. priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platná k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve o úvere je síce uvedená priemerná RPMN 24,63 %, avšak táto hodnota sa vzťahuje na nezabezpečené spotrebiteľské úvery vo výške do 1.500,- Eur vrátane so splatnosťou od 5 do 10 rokov za 4. štvrťrok 2009 ako to vyplýva z údajov zverejnených Ministerstvom financií SR podľa § 7a ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch (pozri <https://www.mfsr.sk/sk/financie/financny-trh/bankovnictvo/spotrebitelске-uvery/suhrnne-informacie-udajoch-novoposkytnutych-spotrebitelских-uveroch-veritelmi/>). Z článku 3 bodu 4 zmluvy o úvere však vyplýva, že na zabezpečenie pohľadávky veriteľa vzniknutej zo zmluvy o úvere účastníci zmluvy o úvere uzatvorili Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka, preto správny výška priemernej RPMN, ktorú mal veriteľ v zmluve o úvere uviesť v zmysle údajov zverejnených

Ministerstvom financií SR bola priemerná RPMN vo výške 17,53 %, ktorá sa vzťahuje na spotrebiteľské úvery so zabezpečením vo výške do 1.500,- Eur vrátane so splatnosťou od 5 do 10 rokov za 1. štvrtrok 2010, resp. vo výške 13,13 % za 4. štvrtrok 2009. Keďže zmluva o úvere neobsahuje správnu hodnotu priemernej RPMN, nie je naplnené ustanovenie § 4 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch.

46. Vzhľadom na nedodržanie vyššie uvedených obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere, tento sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 3 citovaného zákona.

47. Keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobkyňa ako dlžník bola povinná žalovanému ako veriteľovi vrátiť iba ním poskytnutú sumu finančných prostriedkov, t.j. sumu 1.000,00 Eur. Ako vplynulo z vykonaného dokazovania žalobkyňa do dňa podania žaloby uhradila na svoj dlh celkovo sumu 1.264,23 Eur. Z uvedeného dôvodu došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, keďže tento prijal od žalobkyne plnenie bez právneho dôvodu a to vo výške 264,23 Eur (1.264,23 - 1.000,00), ktoré je v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka žalovaný povinný vydať žalobkyni.

48. Súd sa musel vyrovnáť s námietkou premlčania, ktorú v priebehu konania vzniesol žalovaný. Podľa § 107 Občianskeho zákonníka sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úrok bezdôvodne obohatil, t.j. v subjektívnej premlčacej dobe, najneskoršie sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo, t.j. v objektívnej premlčacej dobe. Začiatok objektívnej a subjektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne a ich vzájomný vzťah je taký, že sú na sebe nezávislé čo do svojho začiatku, plynutia aj konca. Ak skončí plynutie niektorej z nich, právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu.

49. Subjektívna dvojročná premlčacia doba začala plynúť odo dňa, keď sa žalobkyňa dozvedela, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. Žalobkyňa v konaní tvrdila, že o skutočnosti, že na jeho úkor sa mal žalovaný obohatiť sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v novembri 2019, pričom z vyhlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vyplýva, že o tejto skutočnosti bola z ich strany žalobkyňa informovaná najskôr 11.11.2019. Teda najskôr 12.11.2019 začala žalobkyni plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia a v zmysle § 122 Občianskeho zákonníka by uplynula dňa 11.11.2021 a keďže žaloba bola podaná na súd dňa 20.01.2021, v zmysle § 122 Občianskeho zákonníka táto premlčacia doba neuplynula.

50. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že subjektívna premlčacia doba začala žalobkyni plynúť uhradením tej - ktorej splátky úveru, keďže už v tom čase mala mať žalobkyňa všetky skutkové vedomosti o obsahu právnych predpisov, vedomosť o tom, že zmluva neobsahuje určité náležitosti ako aj vedomosť o tom, že žalovanému platí nad rámec poskytnutej istiny. K uvedenému súd poznamenáva, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná (preukázaná), a nie len predpokladaná vedomosť. Skutočná vedomosť je taká, kedy sa žalobkyňa dozvedela také skutočnosti, ktoré jej umožnia uplatniť právo žalobou na súde (uznesenie NS ČR zo dňa 27.03.2007, sp.zn. 33Odo/306/2005, rozsudok NS ČR zo dňa 31.8.2000 sp.zn. 25Cdo/2581/98). Z hľadiska posúdenia začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka je teda rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Vedomosť vyžadovaná § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je však vedomosťou subjektívnou, viažucou sa na konkrétny subjekt, nie len vedomosťou založenou na domnienke, preto sa skutočnosť, kedy sa strana dozvedela o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jej úkor obohatil v konaní dokazuje. Aj judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky sa prikláňa ku skutočnej, teda nielen predpokladanej vedomosti oprávnenej osoby o všetkých skutkových okolnostiach odôvodňujúcich záver, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na jej úkor a kto toto bezdôvodné obohatenie získal (napr. uznesenie ÚS SR zo dňa 05.12.2018 č.k. I.ÚS 430/2018-17). Čas, kedy spotrebiteľ plní je pritom významný na účely objektívnej premlčacej lehoty a nemožno ho bez ďalšieho spájať so začiatkom subjektívnej premlčacej lehoty len s poukazom na povinnosť poznať právo.

51. Ak ide o objektívnu premlčaciu dobu, táto začína plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne došlo. Všeobecne platí, že bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho

dôvodu vzniká už samotným poskytnutím plnenia (k tomu porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11.12.2013 sp.zn. 1 MCdo 16/2011). V danom prípade je nesporné, že na úhradu úveru bola dňa 20.03.2012 započítaná suma 844,23 Eur, pričom v rozsahu 264,23 Eur sa jednalo o plnenie nad rozsah poskytnutého úveru. Teda dňom 21.03.2012 začala žalobkyni plynúť objektívna premlčacia doba na vydanie uvedeného bezdôvodného obohatenia.

52. Pokiaľ ide o vyriešenie otázky, či na daný prípad je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, súd dospel k záveru o potrebe aplikácie 10 ročnej objektívnej premlčacej doby. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o minimálne nepriamom úmysle žalovaného ako veriteľa bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne ako dlžníka, keďže v čase vzniku bezdôvodného obohatenia dňa 20.03.2012, t.j. v čase prijatia sumy nad sumu poskytnutého úveru, už existovali mnohé rozhodnutia súdov k bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a to nielen vo veciach, v ktorých bol žalovaný sám stranou sporu, ale aj týkajúca sa iných veriteľov. Súd pri skúmaní úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne zohľadnil aj skutočnosť, že žalovaný je obchodnou spoločnosťou, dlhoročným poskytovateľom spotrebiteľských úverov na profesionálnej báze, preto sa predpokladá u tejto spoločnosti vyššia odborná úroveň a dodržiavanie právnych predpisov vzťahujúcich sa na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Žalovaný pri uzatváraní zmlúv koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie aj oveľa väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia týchto zákonných povinností. V čase uzatvárania zmluvy žalobkyne so žalovaným platili ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Rovnako aj o spôsobe a podmienkach uzatvárania zmluvy, ktoré sú upravené v Občianskom zákonníku. Ak žalovaný obchádzal zákon o spotrebiteľských úveroch neuvedením všetkých požadovaných náležitostí, toto jeho konanie sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Prítom žalovaný o uvedených vadách zmluvy musel mať vedomosť v čase prijatia sumy prevyšujúcej sumu poskytnutého úveru, keďže ako už bolo vyššie uvedené, v tom čase (20.03.2012) už žalovaný ako veriteľ disponoval viacerými právoplatnými súdnymi rozhodnutiami, v ktorých boli konštatované nedostatky ním pripravených zmlúv o spotrebiteľských úveroch. Inak povedané, nedodržanie zákonom ustanovených podmienok je nutné vyhodnotiť ako úmyselné porušenie zákona o spotrebiteľských úveroch a z toho potom vyplýva ako nutný dôsledok aj úmysel (minimálne nepriamy) na strane dodávateľa získať od spotrebiteľa bezdôvodné obohatenie prijatím platby nad istinu poskytnutého úveru. Aj keby súd pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu so žalobkyňou v snahe získať prospech, ťažko je možné uveriť, že žalovaný nevedel, čo môže takýmto konaním spôsobiť a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzročený. Konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech.

53. Súd sa nestotožnil so stanoviskom žalovaného, ktorý s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo 238/2017 zo dňa 18.10.2018 argumentoval nemožnosťou aplikácie desaťročnej objektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia. Z uvedeného rozhodnutia záver o nemožnosti aplikácie desaťročnej objektívnej premlčacej doby nevyplýva. V tomto rozhodnutí Najvyšší súd SR konštatuje, že samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa. Je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať trojročnú alebo desaťročnú premlčaciu dobu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu, ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase, kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota.

54. Z vyššie uvedeného rozhodnutia súdu vyplýva, že nie veriteľ má dôkazné bremeno dokázať svoju nebdanlivosť, ale spotrebiteľ má povinnosť dokázať vedomostnú a vôľovú zložku úmyselného konania na strane firmy. V prípade, ak spotrebiteľ neunesie bremeno dôkazu, potom bude dopadať na prípad kratšia objektívna trojročná premlčacia doba, ktorá je pre spotrebiteľa nepriaznivá.

55. Konajúci súd sa s uvedeným právnym záverom nestotožňuje, keďže tento je v rozpore s princípom efektivity unijného práva. Je problematické (takmer nemožné), aby spotrebiteľ preukázal firme jej vedomosť o porušovaní pravidiel a tiež preukázal uzrozenie (vedomosť) na strane osôb konajúcich za veriteľa, že sa veriteľ obohacuje. Navyiac je problematická otázka, že ak je dodávateľ- poskytovateľ úveru právnickou osobou, u ktorej osoby na strane firmy má spotrebiteľ dokazovať vedomosť o porušovaní práva. Je nutné podotknúť, že v inej veci Súdny dvor rozhodol, že vyžadovanie od spotrebiteľa preukázať konanie na strane dodávateľa je v rozpore s princípom efektivity. Išlo o prípad francúzskych súdov, ktoré sa zaoberali dokazovaním porušenia pravidiel o preverovaní bonity spotrebiteľa (pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-449/13, CA Consumer Finance SA proti P. C. a spol., bod 9., podľa ktorého sa ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 Smernice 2008/48 zaťažuje spotrebiteľa). V tomto type vecí je pritom aj oproti vyššie uvedenému prípadu ďaleko viac náročnejšie dokázať dodávateľovi jeho vedomosť a uzrozenie o porušovaní pravidiel týkajúcich sa poskytnutia úveru. Spotrebiteľ má preto len možnosť poukázať na fakty, ku ktorým došlo, no je extrémne náročné (takmer nemožné) vyžadovať od neho preukázať vedomostnú a vôľovú zložku konania firmy. Preto nie spotrebiteľ by mal dokazovať firme jej vedomosť o porušovaní zákona, ale firma by mala mať dôkazné bremeno, že pri prijatí platby nekonala úmyselne. Tak má veriteľ šancu dokázať len nebdanlivosť, aby sa aplikovala pre neho priaznivejšia kratšia trojročná objektívna premlčacia doba.

56. Súd na podporu svojich tvrdení poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-485/19 LH proti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. zo dňa 22.4.2021, podľa ktorého „Zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.“

57. Zákonodarca pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počíta s 10-ročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počíta odo dňa, keď k nemu došlo, t.j. kedy boli zo strany žalobkyne vykonané úhrady splátok úveru nad sumu poskytnutého úveru. Žaloba bola podaná na súd dňa 20.01.2021, pričom žalobkyňa vykonala úhradu nad sumu poskytnutého úveru dňa 20.03.2012. Z uvedeného vyplýva, že 10-ročná objektívna premlčacia doba podľa § 122 Občianskeho zákonníka neuplynula, keďže žaloba bola podaná na súd dňa 20.01.2021.

58. Z vyššie uvedeného vyplýva, že námietka premlčania vznesená žalovaným nie je dôvodná, preto súd žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 264,23 Eur vyhovel a zaviazal žalovaného na jej zaplatenie žalobkyňi. Ďalej súd vyhovel žalobe aj v časti úrokov z omeškania a v zmysle žalobného návrhu postupom podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. priznal žalobkyňi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 31.01.2021 do zaplatenia. Žaloba bola žalovanému doručená dňa 29.01.2021, teda v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka nastala dňa 30.01.2021 splatnosť nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia a dňom 31.01.2021 sa žalovaný dostal ohľadne tohto plnenia do omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

59. Súd sa ďalej zaoberal tým, či zmluvná podmienka obsiahnutá v článku 4. bode 4.6. obchodný podmienok je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

60. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa je zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, pričom v zmysle jeho ustanovenia § 3 ods. 3 má

každý spotrebiteľ právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Toto právo spotrebiteľa na ochranu pred neprijateľnými podmienkami si spotrebiteľ môže uplatniť bez ohľadu na to, či záväzok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere z jeho strany bol splnený alebo nie. Je nepochybné, že zakomponovanie akejkoľvek neprijateľnej podmienky do zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo strany dodávateľa predstavuje porušenie práv alebo povinností ustanovených zákonom za účelom ochrany spotrebiteľa.

61. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeší.

62. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Z rozhodovacej činnosti súdov vyplýva, že za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).

63. V zmluve uvedený článok 4. bod 4.6. obchodných podmienok zmluvy o úvere, ktorý upravuje spôsob započítania úhrad spotrebiteľa na záväzok voči dodávateľovi, považuje súd bez ďalšieho za značne nerovnovážny v neprospech spotrebiteľa. Preberané ustanovenie vôbec nezohľadňuje pri poskytovaní platby spotrebiteľom jeho vôľu, ktorý záväzok plní a na ktorú jeho súčasť má byť platba započítaná, pričom zápočet žalovaného na istinu záväzku až v poslednom rade umožňuje zvyšovať zadlženosť spotrebiteľa cez úroky z omeškania, prípadne rôzne sankcie. Súd poukazuje na právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/144/2014 zo dňa 28. apríla 2015, v ktorom odvolací súd uviedol: „Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Občiansky zákonník dáva spotrebiteľovi dispozíciu, aby plnil dlh aj predčasne a veriteľ má povinnosť čiastočné plnenie prijať. Preskúmaná zmluvná podmienka tento zámer spotrebiteľa, a to plniť dlh sťažuje, ide zároveň o podstatné zhoršenie pozície spotrebiteľa. Z ekonomického hľadiska je zásadný rozdiel, ak sa predčasne splatí istina alebo príslušenstvo. Pri znížení istiny úveru sa znižuje aj základ pre ďalšie úročenie, a preto sa odvolací súd stotožňuje s prvostupňovým súdom, že pri preskúmanej podmienke ide o podstatný odklon od zákonnej normy v neprospech spotrebiteľa, a to je dôvod k záveru o neprijateľnosti klauzuly. Sporná zmluvná podmienka je v rozpore s § 54 ods. 1 v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka.“

64. Ďalej súd poukazuje na právny názor Krajského súdu v Prešove v rozhodnutí sp.zn. 6Co/161/2011 „Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o akúsi jednostrannú kogentnosť ustanovení. Z hľadiska zásad, na ktorých stoja občianskoprávne vzťahy a ich povahy, sa aj v súčasnej dobe dá vyvodiť to, že pri plnení peňažného dlhu sa plnenie má najprv započítať na istinu a až potom na úroky v prípade, ak dlžník neurčí inak. Právna úprava však reaguje na situácie, keď priamo v zmluve si poskytovateľ priamo vymienil, že plnenie dlžníka sa bude najprv započítavať na úroky a až potom na istinu. Takáto podmienka by mohla byť ponímaná ako neprijateľná podmienka v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Pre slabšiu zmluvnú stranu, ktorá nemala možnosť ovplyvniť podstatu tejto podmienky nie je jedno, či sa jej plnenie započítava najprv na vysoké úroky a až potom na istinu. Zákonodarcia preto považuje za významné zdôrazniť v občianskoprávných vzťahoch v právnom myslení konsenzuálne akceptovateľnú zásadu, že pri čiastočnom plnení peňažného

dlhu má právo označiť časť dlhu, ktorý plní výlučne dlžník a ak tak neučiní, neprechádza toto právo na veriteľa, ale použije sa dispozitívna právna norma. Súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS.55/2001 - 19 zo dňa 24.02.2011, kde Ústavný súd uviedol, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom“. Z vyššie uvedených dôvodov dospel súd k záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v obchodných podmienkach zmluvy o úvere v článku 4. bode 4.6.

65. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol vo veci samej tak, ako je uvedené v I. a II. výroku tohto rozsudku.

66. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

67. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

68. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. Žalobkyňa mala plný úspech vo veci, preto jej súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bardejov, v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).